

Čo je potrebné vedieť o kožených sedacích súpravách

Na výrobu sedacích súprav sa používajú v prvom rade hovädzie kože, ktoré pochádzajú z rôznych častí sveta. Najväčším producentom usní pre nábytkársky priemysel sú štáty južnej Ameriky, Afrika a Európa. Najcennejšie z hľadiska spracovania sú kože, pochádzajúce zo zvierat chovaných v oblasti Álp. Tieto zvieratá sú celoročne chované voľne, často v drsných klimatických podmienkach. Ich koža sa vyznačuje vysokou ťažnosťou, pevnosťou a elasticnosťou.

Je dôležité spomenúť, že produkcia kože je vedľajším produktom pri chove hovädzieho dobytká. **Žiadne zviera nezomiera kvôli výrobe sedacích súprav !** Koža ako materiál na výrobu nábytku sa používa od konca 19. storočia. V tomto období boli vynájdené prvé minerálne garbiarske soli. Časom sa jednotlivé techniky spracovania natoľko zdokonalili, že dnes dostávame materiál s vynikajúcimi vlastnosťami. Nábytkárska koža je príjemne hebká, pevná a veľmi trvácna. Neexistuje materiál, ktorý by spájal toľko vlastností : koža prepúšťa vzduch a zároveň chráni pred chladom, je pevná a zároveň prispôsobivá, ľahko udržiavateľná, prijíma vlhkosť a zároveň vodu odpudzuje, je odolná, je hrejivá a zároveň odvádza prebytočné teplo, má úžasný omak a je neskutočne krásna. Koža má nezameniteľnú vôňu, ktorá dáva prirodzený pocit.

Vďaka uvedeným prednostiam sa koža čoraz častejšie používa ako poťah sedacích súprav. Dopyt je natoľko veľký, že výrobcovia koží sa snažia dodať na trh usne, ktoré oslovujú aj nižšie cenové kategórie.

Na našich sedacích súpravách sa stretávate s výberovými kožami rôznych kategórií:

Prírodná anilínová koža :

Na prípravu tejto kategórie sa používajú najlepšie vyberané surové kože. Vyčinené usne sa len dofarbia anilínovými farbivami a povrch sa nekoriguje. Na dotyk je prírodná anilínová koža najjemnejšia a najpríjemnejšia. Má najlepšie termoizolačné vlastnosti. Tým že chýba povrchová ochrana je však veľmi citlivá a ťažko sa čistí. Priehľadným farbením sa síce farbivo dostane hlboko do pórov ale celkový povrchový obraz zostáva nedotknutý. Prirodzené zmeny farebného odtieňa vytvárajú hlavne na súpravách s veľkými plochami tzv. obláčkový efekt. Hladké a nerovné časti rozlične prijímajú pigment a preto všetky prírodné znaky – uštipnutia hmyzom, jazvy, tukové čiary, značky, pichnutia rohom alebo škrabance zostávajú viditeľné. Tieto znaky dokazujú originalitu a robia kožu jedinečnou a hodnotnou.

Mierne krytá – semianilínová koža :

Pri výrobe semianilínových koží je potrebné splniť vyššie technické požiadavky ako u prírodnej anilínovej kože. Umenie činenia spočíva v tom, že zachováame jemný dotyk, prírodný vzhľad a všetky dobré vlastnosti, popri tom zvýšime životnosť kože.

Kože sa moria v sudoch pomocou prírodných farbív bez rozpúšťadiel a PCP. Vo finálnej fáze sa na povrch nanáša farbivo. Cieľom je zabezpečiť ochranu proti vonkajším vplyvom, starnutiu a blednutiu pri dosiahnutí najjednoduchšej farby. Pri pohľade má rovnomerný farebný obraz. Cez tenkú pigmentovú vrstvu je ešte dobre rozoznateľná povrchová štruktúra. Koža je menej citlivá a ľahšie sa udržiava.

Krytá koža – farbená koža – color finisch :

Do tejto kategórie sú zaradené kože, ktoré kvalitou nezodpovedajú anilínovým a semianilínovým kožiam. Dôvodom môže byť výskyt chýb, ktoré vznikli pôsobením parazitov, nesprávnym zaobchádzaním, vonkajšími vplyvmi alebo zjazvenia väčšieho rozsahu.

Zjazvené časti sa zvyčajne prekryjú anorganickou farebnou vrstvou a lakom. Často sa povrchové chyby odstránia odštiepaním vrchnej vrstvy a umelo sa nalisuje povrchová kresba. Kryté kože majú veľa dobrých vlastností : neblednú, rovnakú intenzitu farby, ľahšiu údržbu. Na druhej strane sú tvrdšie, menej alebo vôbec priepustné a tým poskytujú nižší pocit komfortu.

Štiepanka :

Štiepanka vzniká štiepaním kože na vrchnú a spodnú časť. Vzniká tým vrchná vrstva – chlповá strana a spodná – mäsová strana – mäsová štiepanka. Z vrchnej – epitelovej časti sa vyrába anilínová a semianilínová koža. Spodná je menej hodnotná a buď sa používa mäsovou časťou na povrch – velúrová štiepanka alebo opačne – krytá štiepanka (špalt) Farbí sa podobne ako predchádzajúce a lisovaním sa vytvorí povrchová kresba. Používa sa ako poťah na cenovo výhodnejšie sedacie súpravy alebo na potiahnutie bočných, menej namáhaných častí. Na omak je pevnejšia, drsnejšia, menej poddajná a tvrdšia. Nakoľko jej povrch je úplne krytý, je takmer nepriepustná a poskytuje nižší komfort.

Velúrová koža :

Jedná sa o kožu s prirodzene drsným povrchom. Vzniká štiepaním a používa sa spodnou časťou (mäsovou) na povrch.

Nubuk :

Opticky sa podobá na velúrovú kožu ale pri výrobe sa zdrsňuje epitelová (horná chlповá) vrstva. Na omak je veľmi príjemná a hebká. Poskytuje vynikajúci komfort spojený s ideálnymi termoizolačnými vlastnosťami. Na druhej strane je veľmi citlivá a náročná na údržbu.

Blanková koža :

Silná, neštiepaná koža. Používa sa pri výrobe stoličiek a kresiel. Vďaka svojej pevnosti je často samonosná bez podpenenia.

Z tohto krátkeho prehľadu používaných nábytkárskych koží (podľa nemeckého normalizačného ústavu DIN) vyplýva že na sedacie súpravy sú najvhodnejšie a v súčasnej dobe najpoužívanéjšie semianilínové kože.

Pri výbere koženého potahu na sedaciu súpravu je potrebné získať informácie :

- Aký druh kože je použitý ? Veľa výrobcov kvôli zníženiu ceny používa štiepenku na celú sedaciu súpravu alebo ju kombinuje. Kryté kože sú síce lacnejšie a ľahšie sa udržiavajú ale neposkytnú ani zďaleka taký komfort (lepenie sa, potenie).
- Koženka na zadnej a bočnej strane ? Použitie umelej kože na určité časti zníži cenu sedacej súpravy ale po rokoch, keď kožené časti dostanú tzv. patinu a budú stále krajšie, koženka ostáva nezmenená resp popraská a farebný rozdiel bude markantnejší.
- Štiepenka na zadnej a bočnej strane ? je to lepšia verzia ako kombinácia s koženkou. Štiepenka by mala byť používaná na sedacích súpravách, ktoré nebudú alebo budú len čiastočne v priestore.
- Celokožená sedacia súprava ? renomovaní výrobcovia používajú rovnakú kvalitu kože na celej sedacej súprave ! Tieto sedacie súpravy poskytnú dokonalý vzhľad aj pri pohľade zozadu aj z boku. Vykonajte skúšku rukou ! Pohľadte sedákové časti a zvoľna prejdite na boky a chrbát sedacej súpravy.
- Ako je vykonané šitie a prešívanie ? Prekontrolujte švy hlavne na namáhaných miestach a záhyboch. Švy by nemali byť nadmerne napnuté a zarezané do kože. Viditeľnosť dier po šijacom stroji je však prípustná. Ozdobné štepovanie a dvojité šitie je znakom luxusných sedacích súprav. Prevedenie je znakom úrovne výroby a remeselného spracovania. Treba si tiež uvedomiť že sedacie súpravy sú vyrábané ručne. Malé rozdiely v prešití na jednotlivých častiach sú prípustné.
- Aká je hrúbka kože ? Hrúbka v žiadnom prípade neovplyvňuje hodnotu kože. Argument že čím je koža hrubšia, tým je lepšia neobstoí. Surová koža statného býka

môže dosahovať až 8 mm. Procesom spracovania sa táto hrúbka štiepa na niekoľko vrstiev. Na nábytkárske účely sa používajú usne o hrúbke 0,8 až 2 mm.

Hrúbku kože je potrebné voliť podľa modelu sedacej súpravy. Veľké, neprešité plochy pri designovom nábytku si vyžadujú hrubšiu kvalitu. Na druhej strane modely klasickejších tvarov s riasením a prešívaním budú lepšie vyzeráť v tenších kožiach, ktoré sú poddajnejšie a jemnejšie. Vždy vykonajte skúšku rukou. Aj hrubšie kože by mali byť na dotyk mäkké a jemné. O kvalite spracovania veľa napovie tzv. mastný - vláčny pocit.

- Aký je pôvod kože ? Kože používané na výrobu sedacích súprav pochádzajú väčšinou z hovädzieho dobytku. Kvalitatívne najlepšie kože pochádzajú z európskeho dobytku chovaného voľne v drsnejších klimatických podmienkach. Najväčšími producentmi surových koží sú Južná Amerika, Južná Afrika a alpská oblasť Európy. Odborníci tvrdia, že čím teplejšie podnebie, tým nižšia kvalita kože. Najväčším spracovateľom koží je v súčasnosti Taliansko.
- Ako je koža vypracovaná ? Kvalita vypracovania je viditeľná na prvý pohľad. Prezrite povrch kože ! Všímajte si prefarbenie. Vzorkovník Vám veľa napovie. čím je vzorka väčšia, tým lepšie. Chyťte kožu a jemne ju stlačte v hrsti. Kvalitná koža je poddajná a po pustení nezostanú vrásky. Na dotyk suchá, drsná a tvrdá koža je pravdepodobne daná nedostatočným vypracovaním alebo menej hodnotným druhom (štiepenka).
- Kto je výrobcom sedacej súpravy ? Jedna z najdôležitejších otázok. Výroba koženej sedacej súpravy vyžaduje oveľa precíznejšie vypracovanie ako u textilu. Koža tým že má hladký povrch ukáže aj tú najmenšiu chybičku čalúnenia a šitia. Textil svojou štruktúrou, vzorom a vlasom je schopný zakryť napr. krivý, zle zakončený šev alebo nerovnosti v spojoch. **Koženú sedáciu súpravu kupujte len od renomovaných výrobcov.** Len tí Vám vedia zabezpečiť kvalitnú kožu za prijateľnú cenu (nakupujú vo veľkých množstvách a majú zabezpečený kontroling). Len špecializovaný výrobca disponuje kvalitnými technológiami na výrobu kožených poťahov. Len kvalitný výrobca zamestnáva najlepších čalúnnikov a odborníkov na kožu. Preverte si výrobcu!
- Zodpovedá cena kvalite ? Väčšinou áno. Kvalitné kože sú drahšie. U kožených sedacích súprav je príliš nízka cena podozrivá. Ceny kvalitných koží na svetových trhoch riadi burza a ceny jednotlivých kvalitatívnych druhov sú podobné. Treba vedieť, že cena poťahu tvorí pri sedačkách cca 30 – 40% ceny. Cena ďalej závisí od modelu, veľkosti, náročnosti výroby, originality danej tvorcom – designerom. použitia materiálov – kostra, pena, rúno, pružiny... Zníženie ceny poťahu sa dá len použitím menej kvalitných surovín. Je potrebné si uvedomiť že kúpou koženej sedacej súpravy sa do vašej domácnosti dostáva originálny a luxusný kus nábytku na dlhé roky.

Prirodzené vlastnosti kože :

Koža je známa svojou pevnosťou a odolnosťou. Tieto vlastnosti dostáva v procese spracovania a dá sa povedať že pri pravidelnom ošetrovaní je jej životnosť prakticky neobmedzená. Oproti textilu má a 4 až 5 krát vyššiu životnosť. Rokmi získaná patina robí kožu ešte krajšou. Kvalitne spracovanú kožu nenapadnú baktérie ani mole. Na jej povrchu sa neudržia roztoče a ľahko sa odstráni aj prach. Tieto vlastnosti ocenia hlavne alergici a ľudia citliví na prach.

Koža je prírodný produkt so všetkými vlastnosťami prírodného originálu. Preto ani prípadné záhyby či mierne odlišnosti v štruktúre sa nepovažujú za chyby, ale dôkaz prírodného charakteru.

rozdiel v štruktúre

stopy po úderoch bičom

označenia dobytky

označenia – výpalky

označenia – výpalky

označenia – výpalky

Pichnutie rohom

rany po škrabke

vrásky po vykŕmení

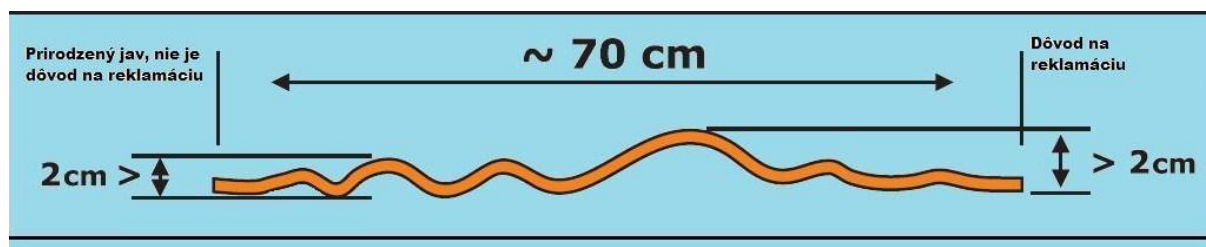
Jazvy, ktoré sa nachádzajú na povrchu kože a rozdiely v štruktúre sú znakom originality. Na výrobu jednej sedacej súpravy je potrebná koža z 5 až 7 zvierat. Je samozrejmé, že na sedacej súprave alebo pri doobjednávke sa môžeme stretnúť so zmenami povrchu a sfarbenia. Každý useň má inú štruktúru. Aj na jednom kuse kože sa stretávame s rôznymi časťami (chrbát, bok, zadok, brucho atď.) Jednotlivé časti majú rôznu štruktúru a inak prijímajú pigment. Hustota buniek a jej zloženie závisí od miesta, kŕmenia, ošetrovania a spôsobu chovu. Každodenný pobyt na pasienku alebo v maštali prináša celý rad možných poranení. Pichnutie rohom, štipnutie hmyzom, stopy po škrabaní, vrásky po vykŕmení, jazvy po biči, označenia – výpalky nevplyvajú na trvácnosť a kvalitu. Naopak, sú dôkazom prirodzeného života. **Príroda sa nedá riadiť a drobné nerovnosti povrchu a sfarbenia sú prirodzené a preto krásne.** Každá kožená sedacia súprava je vďaka týmto javom jedinečná ako odtlačok prsta a v tomto prípade nie je dôvod na reklamáciu. Obmedzene sa môžu použiť zahojené vrede, jazvy po vidliach, rany spôsobené v maštali ak nie sú príliš husté.

Nepripustné sú však jazvy po operačných zákrokoch, nahnité časti, zmeny vzniknuté vplyvom maštalného hnoja.

O koži sa zvykne hovoriť, že je v chladná. Je to starý ale ešte stále žijúci predsudok. Pochádza z tej doby, keď garbiarstvo nebolo na takej úrovni ako dnes. Vzduch, ktorý má tepelnoizolačné vlastnosti sa nachádza hlbšie v roštach kože. Vďaka tejto vlastnosti sa môže zdať, že trvá dlhšie kým sa povrch zahreje. Vykonajte skúšku rukou. Za okamih preberie Vašu teplotu a čo je ešte dôležitejšie, nadmernú teplotu postupne odvádza.

Ďalším predsudkom je tzv. lepenie sa a potenie. Túto zlú povest pravdepodobne spôsobili rozličné koženky, ekokože a lederlooky. Tiež plne kryté kože, na ktorých je vrstva farby alebo PUR vrstva ktorá pôsobí ako izolant. Je však potrebné vedieť, že aj najlacnejšie, úplne prekryté kože majú neporovnateľne lepšie vlastnosti ako umelá koža.

Tvorba záhybov a mierne natiahnutie je spôsobené prirodzenou vlastnosťou kože. Je to dané schopnosťou jednotlivých vlákien udržať si vysokú elasticitu. Dobre vypracovaná koža sa prispôbi telu pri sedení a vplyvom zaťaženia sa natiahne. Ak by nedošlo k tomuto javu, museli by sa roztrhnúť švy alebo poťah. Zvlnenie takéhoto typu nie je chybou penovej výplne ale spôsobuje ho elasticita kože. Záhyby podobne ako pri topánkach a kožených odevoch treba poňať ako znak prírodného materiálu a nie sú dôvodom na reklamáciu.

Obrázok ukazuje maximálnu prípustnú hranicu zvlnenia na jeden sedák o šírke 70 cm.

Predísť nadmernému zvlneniu je možné niekoľkými spôsobmi :

- Sedáciu súpravu nepreťažujeme. Skákanie, kľáčanie a chodenie po sedákoch má za následok koncentrovanie veľkej hmotnosti na malú plochu a tým dochádza k nadmernému natiahnutiu v mieste záťaže.
- Sedáciu súpravu zaťažujeme rovnomerne. Napr. sedenie len na jednom mieste vedie k nerovnomernému zvlneniu, tzv efekt obľúbeného miesta.

Na obrázku vidíme prirodzené zvlnenie – otlačok po sedení spôsobené záťažou a telesnou teplotou.

Okrem potahu musíme venovať pozornosť aj ostatným častiam sedacej súpravy :

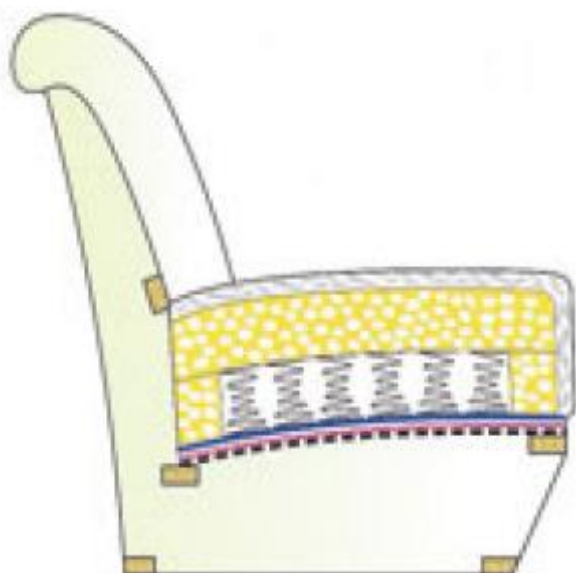
Kostra :

Tvorí základ sedenia. Kvalitná kostra je jedným z najdôležitejších prvkov sedacej súpravy. Kostra udáva stabilitu, komfort sedenia a tvar. Renomovaní výrobcovia používajú na výrobu kostier len tvrdé drevo a prísny normám zodpovedajúce drevotrieskové dosky. Veľmi dôležité sú najmä spoje. Tie zaručujú stabilitu a trvácnosť. Kvalitný spoj by nemal byť zabezpečený len sponami ale aj kolíkmi a lepením. Je potrebné vedieť, že sedacia súprava slúži výlučne na sedenie alebo ležanie na miestach na to určených. Tak je vytvorená aj kostra. Nosné časti, spoje, podpery a sklony sú vytvorené tak, aby odolali záťaži na sedákoch a opierkách chrbta. Podrúčka a opierka chrbta nie je určená na sedenie. Tieto časti nie sú vystužené a ľahko môže dôjsť k zlomeniu kostry. Taktiež pôsobenie nárazovej záťaže pri skákaní alebo vzhupnutí z výšky môže narušiť niektorý zo spojov alebo podpier.

Na kostre sú umiestnené oporné mechanizmy, ktoré majú za úlohu držať sedáky a chrbtové opierky. Na sedákových častiach sa používajú vlnovcové pružiny, drevené pružiny, drevotrieskové dosky alebo gumové popruhy.

vlnovcová pružina

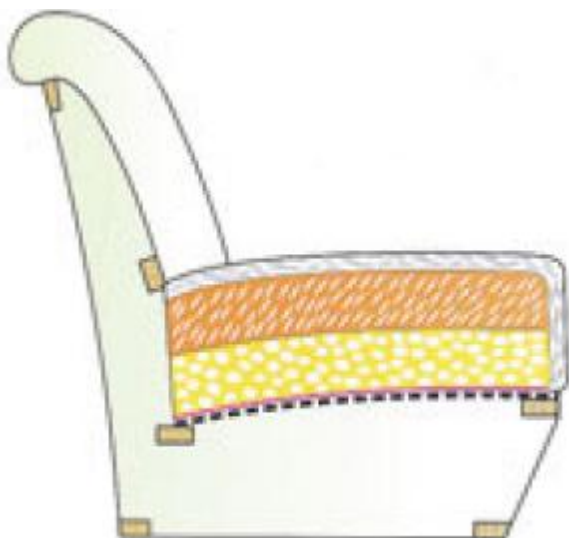
Na chrbtových opierkach sa využívajú textilné a gumové popruhy alebo vlnovcové pružiny.

Sedáky :

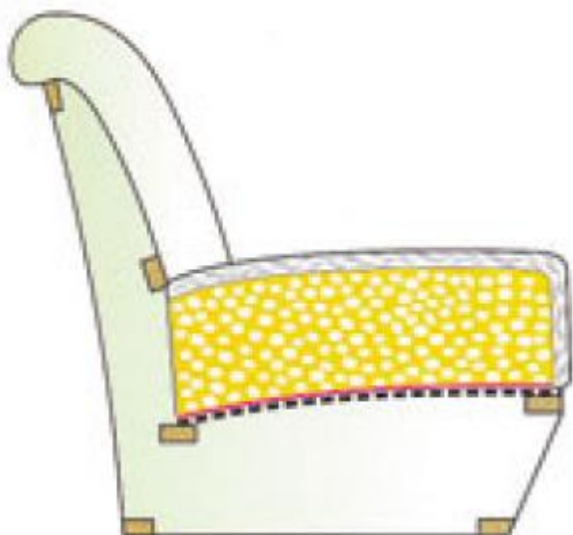
Na sedacích súpravách sa používajú viaceré variácie sedákov.

Mäkký sedák položený na vlnovcovej pružine. Na štandardnej alebo vysokopružnej PUR pene je vrstva zmesi peria a peny. Na povrchu sa nachádza PE rúno.

Pružný sedák, položený na vlnovcovej pružine. V spodnej časti sa nachádzajú bonelové pružiny, uložené v penovej kazete. Na nej sa nachádza vrstva PUR peny. Povrch uzatvára PE rúno.

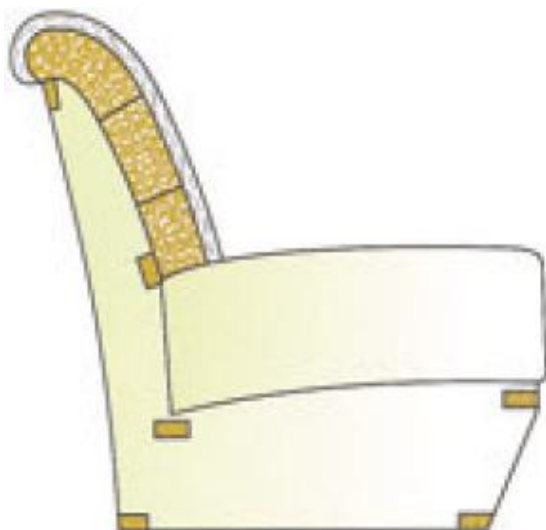

Štandardný sedák, položený na vlnovcovej pružine. Sendvičový vankúš, ktorý má v spodnej časti štandardnú PUR penu a na vrchu vysokopružnú alebo mäkkú penu.

Štandardný sedák, položený na vlnovcovej pružine. Celý vankúš je vyplnený vysokoelastickou PUR penou. Vrchnú vrstvu tvorí PE rúno.

Opierka chrbta :

1,

2,

Pevná opierka, plnená PE rúnom a PE vatou alebo perím (obr.1)

Mäkká opierka, plnená mäkkou alebo vysokoelastickou PUR penou (obr. 2)

Komfort sedacej súpravy tvoria kombinácie jednotlivých druhov sedákov a opierok chrbta. Správna kombinácia s ohľadom na ostatné ukazovatele komfortu vytvára ten ideálny posed.

Ďalšie javy, vplývajúce na komfort sedacej súpravy :

- 1, hĺbka, výška, šírka sedu
- 2, výška a šírka opierky chrbta
- 3, sklon sedáka a opierky
- 4, tvar sedáka a opierky
- 5, rozmery a výška podrúčiek

Zárukou dodržania uvedených princípov a dokonalej znalosti ergonómie je neustály vývoj. Len kvalitný designér vie citlivo zosúladiť tvar, rozmery a komfort sedacej súpravy. Nekupujte preto napodobeniny. Možno sa Vám budú zdať lacnejšie, nakoľko výrobca ušetril náklady na originalitu daného modelu ale v konečnom dôsledku len veľmi ťažko zabezpečí komfort a ergonómiu, danú použitím presného rozmeru, presného množstva a presného typu súčiastky.

in-ELIS Vám ponúka sedacie súpravy a nábytok od jedného z najväčších európskych výrobcov nábytku. Pod konzorcium STEINHOFF v súčasnosti spadá veľké množstvo výrobných závodov a značiek, ako napríklad : HUKLA, KLOSE, HABUFA, DIETER KNOLL Kolektion, PURIS, ESPRIT HOME, KANIZSATREND, DESIGNWERK, BRUNO STEINHOFF.

Naše výrobky sú preto zárukou, že dostanete originálny výrobok vysokej kvality, vyrobený z jedinečných a kvalitných materiálov za použitia najmodernejšej technológie.

Ing Štefan CSONTOS ml

konateľ

